

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Hogyedévre	4 "
Egyben hárszhoz hozva:	
Egész évre	20 kor.
Hogyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hogyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és kedd utáni napok kivételével

Beszereksztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

Aszerkesztőség kórisatok visszaszolgáltatására vagy megfűrésze nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes számok ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, okt. 6.

Párbajellenes szövetség.

Osszeállt Nagyváradon néhány kiváló alakja társadalmunknak s kimondották, hogy védekezni fognak a párbaj ellen.

Hogyan? Hát a műveltségével oly kaczerán dicsekvő XX. században oda-jutottunk, hogy szövetséggel kell gátat vonnunk a párbaj-mánia ellen?

Nem volt még elég az áldozat? Nem int felénk elég árny a multból? Nem döbbenli meg a művelt embert annyi ártatlanul kiontott vér, mely egy ostoba előítélet miatt egy perc alatt özvegygyé tette a nőt, árvává a gyermekeket?

Ugy látszik: nem.

A XX. században vagyunk, mögöttünk sok elavult, kiirtott babonája a multnak. Fejszabadítottuk a népeket a rabszolgaság alól, az elnyomott keresztény népeket a felhold alól, a világkereskedelmet a keleti népek önző sovinizmusa alól. És e roppant látkört nyitó haladás közepette rabszolgák maradtunk mi magunk, saját tüzhelyünkönél, rabszolgái maradtunk egy ostoba előítéletnek, a párbajnak.

Csodás táncza az a logikának, mely a megsértett becsületnek helyreállítását abban keresi, hogy egy flastromot tesz megvágott orrára. Sőt a becsületnek magának ferde felfogása az, hogy csak fegyverrel lehet megvédeni; a fegyver az erőszak eszköze s a becsületnek fölötte

kell állania az erőszaknak. Ezek szerint a párbaj voltaképpen nem is a — föltétlenül sérthetetlen — becsület helyreállítására, hanem egyszerűen megtorlás. S ha valaki párbajra nem állott ki, azért eddig sem esett más baja, mint hogy gyávának tartották, mert nem vett megtorlást.

Ha így fogjuk fel a dolgot, akkor kalapot emelünk a párbajellenes szövetség nemes tervének propagálói előtt, — de sok sikert nem várunk fellépésüktől.

Nem a párbajozók szaporodnak gombamódra, hanem a becsületsértésben utazók. Ezek ellen tessék szövetséget alkotni, ezeket tessék száműzni az uri társaságból! Hanem a mikor azt látjuk, hogy a krakéleket igyekeznek mindenki lekedvesbarátomozni, hogy a leggorombább és legalaptalanabb sértések vakmerő elkövetőit hősként ünneplik s némelyek előtt a pofozkodóknak van legnagyobb tekintélyük: akkor bajos a párbajellenes szövetségnek sikert jósolnunk.

Drákói szigor kell a becsületsértők ellen, drákói szigor ugy a törvény, mint a társadalom részéről. Legdrágább kincsünket, becsületünket akarja a sértegető elrabolni: büntessük tehát úgy, a mint a betörőt szokták. S a társadalom jöjjön segélyére a törvényhozásnak s sujtja a becsületsértőt legalább is oly keményen, mint a mily kurtán eddig a nempárbajozókkal bánt el.

Ez a helyes felfogás és ez fog is győzni. Addig azonban üdvözljük a párbajellenes szövetség ideális gondolko-

dásu propagálói, üdvözljük őket, mint egy szebb jövő hírnökeit.

*

A párbajellenes szövetség célja a párbajok megakadályozása; e helyett a becsületbeli ügyeket becsületbiróság fogja eldönteni.

A tagok évente 4 koronát fizetnek s megszűnik a tagság eo ipso, ha az illető párbajozik, vagy párbajjal csak segítkezik is.

Egyébként a szövetség nemes irányát és céljait az alábbi sorok legjobban bizonyítják:

»E szervezet által közeget akarunk teremteni a megsértett becsület oltalmazására és arra, hogy az valódi elégtételben részesüljön a szövetség becsületügyi eljárása által. Hatni kívánunk oly közvélemény kifejlődésére és megnyilatkozására, mely a törvényhozót a becsületsértés és párbaj szigorú büntetéssel sújtására, ily értelemben a **büntető törvény szigorítására**, — a hírlapirodalmat **párbajhírek közlésének mellőzésére**, vagy a párbajozók és becsületsértők legszigorúbb megrovására bírni volna hivatva. — Minden művelt nyugati ember mosolyogni kénytelen felettünk, midőn megtudja, hogy nálunk vért ontanak kis szóbeli indulatban elkövetett sértésért a becsület szentsége nevében, másrészt a bíróságok joggyakorlata ugyanannak a becsületnek legdurvább megsértőit úgy, mint a párbajozókat is, felmentéssel egyértelmű enyhe büntetéssel illeti. Végre irodalmi uton, kiadványok által is működni akarunk azon, hogy az előítélet kiirtassék, a becsület tisztelgetben tartása fokoztassék, a sértések elintézésére azonban a párvialdal alkalmatlanságát a társadalom felismerje.

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A mértékletesség diadala.

Irta: Csehov Antal.

Minden év február elsején, Szent Trifon napján, az órnagyné birtokán szokatlan vigaság uralkodik. A még elég fiatal özvegyasszony, Petrovna Ljubov, ezen a napon elhunyt férjének emlékére nagy halotti tort szokott rendezni. Erre az ünnepélyre a környék összes ismerőse eljön az órnagyné házába. Pont tízen-kettőkor a vendégek mind átmentek a nagy szalonba. A szobák padlója neszfogó szőnyegekkel van borítva, úgy hogy mit sem hallani a léptek zajából. A szomorú ünnepély hatása alatt mindenki az ujjain lépeget.

A szalonban minden rendben van. Ermenij tisztelendő ur, egy alacsony kis összetöppördött öreg emberke magára ölti fekete ornatását és a gyászünnepély megkezdődik. A tömjén illatos, kékes füstje föl száll a magasba és az ablakon beözönlő játszi napsugarak

fényében szertefoszlik, elenyészik. A meggyújtott nagy viaszgyertyák lobogva égnek. Ahitatos szent énekek hangjai csendülnek meg a szobában és mindenki lehorgaszta fejét.

Az imák szomorúan, komoran hangzanak el. A vendégek mind melankólikusabbakká lesznek. Mindenki arra gondol, hogy milyen rövid és mulandó a földi lét, az emberi hiúság. Az életerős, pirospozsgás Szavszjatovra gondolnak, aki egy hajtszóra megivott egy üveg pezsgőt és a fejével ment neki az ablaknak, melynek üveglapja csörömpölve zuzódott össze.

A Tedeum után, miközben Ermenij tisztelendő ur leveti ornatását, a vendégek kezeitet dörgölik és köhécselni kezdenek. A háziasszony pedig elbeszéli nekik, hogy milyen áldott jó ember volt a szegény megboldogult Lvovics Trifon.

— Kérem, uraim, nem kívánnának talán valamit enni? — fejezi be szomorúan sóhajtva beszédét.

A vendégek erre mindannyian az étkező felé igyekeznek, de nem igen tolatkodnak előre,

nehogy egymás lábaira lépjenek... Az étel már készen várja őket. Annyi izletes enni való van föltálva az asztalon, hogy Konkordiev, a templomszolga, aki minden évben részt szokott venni a halotti toron, mintegy kötelességének tartja, hogy karját az ég felé emelve, dicsérő szavakat zengjen.

— Oh, mennyi pompás falat egy halomban! Nézd csak Ermenij tisztelendő uram, — ezek az ételek itt az asztalon, ahelyett, hogy az embernek eledeltől szolgálnának, inkább beválnának annak, hogy áldozatot hozzunk velük az Istennek!

S valóban minden, ami az asztalra kerül, jó és izletes. Mindenféle növényi eledelből, húsételből ehetnek a vendégek, csak egy valami hiányzik a gazdagon terített asztalról — a szeszes italok hiányzanak. Mert Petrovna Ljubov fogadalmat tett, hogy sem kártyát, sem szeszes italt nem tűr meg a házában, mert ezek tették tönkre a férjét. Az asztalon a vízes palaczkokon kívül csak egy-két olajjal és ecettel megtöltött üvegcsét lehet látni. Mintha ezek is csak bosszantásképpen len-

Értesítés!

Van szerencsénk T. vevőink s a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre mindennemű női, férfi, leány és gyermek bőr, lack, posztó Carlsbadi cipőink, valamint uri és fiu plüsch, posztó és loden kalapok, férfi fehérművek, kesztyűk, harisnyák, nyakkendő ujdonságok, mindennemű kötött és szövött, valamint Jaeger-áruk stb. teljes választékban megérkeztek, melyeket meglepő olcsó árakon bocsáj-tunk a vevő közönség rendelkezésére.

Leikiismeretes kiszolgálás, mint az egy szolid cégénél természetes!

FÁBRY TESTVÉREK nagyáruháza

Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca.

Telefonszám 76.

Keresztény üzlet!

Ily értelemben fordulnak a művelt magyar közönség minden előítéletmentes felvilágosult tagjához oly kéréssel, hogy a felhívást aláírván, a szövetség megalakítását és célja elérését filléreivel és tevékeny részvételével támogatni kegyeskedjék.

Nagyváradon, 1902. szeptember hó

Sábel Kálmán, Nagy Ferencz,
Hoványi Géza, Huzella Gula,
Dr. Berkovits Ferencz, Kepes L. Miklós,
Dr. Ferczel Adolf, Dr. Grósz Menyhért,
Fapp Miklós,
Mezey Mihály,
Dr. Sarkadi Lajos,
Dr. Várady Zsigmond.

mint kiküldött végrehajtó bizottság.

A trónörökös üdvözlése.

Mint Budapestről értesülünk, egy kiváló ellenzéki politikus indítványt szándékozik elterjesztetni, mely körülbelül így fog hangzani:

Mondja ki a tisztelt Ház, hogy Ferencz Ferdinánd főherceget, Magyarország trónörökösét hódolattal üdvözi *fiugyermek*e születése alkalmából.

Szell Kálmán miniszterelnök állítólag mindent elkövet, hogy ez a kényes természetű indítvány nekerüljön a Ház elé.

A kiegyezési válság.

A kiegyezési válság megoldását a vasárnapi tanácskozás sem hozta meg. Legalább hivatalosan most sem lebbentik föl a fátyolt a féltékenyen őrzött titokról. A félhivatalosok csak annyit tudataak, hogy a két kormány tárgyalta, a fennforgott differenciák közül többet megoldottak, de végleges eredményt ma sem értek el. Az osztrák miniszterek visszamentek Bécsbe, holnap pedig Bécsbe megy Szell Kálmán is, hogy *jelentést tegyen a királynak*. Politikai körökben igen eltérően ítélik meg a helyzetet. Vannak, akik a tárgyalások újabb megszakításából s Szell bécsi utjából *válságra* következtetnek s ezt a nézetüket azzal is indokolják, hogy báró *Fejérváry*, akinek pedig a kiegyezés munkájában nincs része, még tegnap táviratilag hívták vissza Temesvárról a minisztertanácsba. A legtöbben azonban azt hiszik, hogy a kiegyezés ügyében

a végső döntés is megtörtént már s minden elkészült és hogy csak azért nem adják ezt már nyilvánosságra, mert a király még nem vette tudomásul a ma történt megegyezést; ez a miniszterelnökök holnap audenciáján fog megtörténni. — A mai napról kiadott félhivatalos jelentés a következő:

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A budavári miniszterelnöki palotában a mai egész napon át tartó konferencia volt, a kiegyezés még vitás anyagának rendezése tárgyában. A tanácskozáson osztrák részről dr. Körber Ernő osztrák miniszterelnök, báró Call kereskedelmi miniszter, Giovanelli földmívelésügyi miniszter, és Böhm-Bawerk pénzügyminiszter, továbbá Roessler és Stibrál szakosztályfőnökök, mint szakreferensek, magyar részről Szell Kálmán miniszterelnök, Láng Lajos kereskedelmi miniszter, Darányi Igaác földmívelésügyi miniszter és Lukács László pénzügyminiszter, továbbá Bíró Tamás, báró Andreánszky és Ottlik miniszteri tanácsosok, mint szakreferensek vettek részt. A tanácskozás folyamán *számos fennforgott differenciát véglegesen rendeztek* és most már a szakeladók feladata lesz, hogy a megállapodások értelmében az autonóm tarifa tervezetét és a végrehajtási törvényjavaslatot módosítsák. Több *más nézeteltérés* tekintetében azonban *megállapodásra jutni nem sikerült*. Az osztrák kormány tagjai még tegnap este elmentek. Szell Kálmán miniszterelnök a felségnek való jelentéstétel céljából ma szintén Bécsbe utazik.

Zola temetése.

Zola temetése úgy folyt le, mint bármely más híres emberé. Kiváncsiak tömege áll sorfalat, megnézik a menetet, aztán szétoszlának dolgaik után.

Napok óta reklamirozták ezt a temetést, ami valósággal felháborító volt. Tüntetés lesz, — ellentüntetés lesz, Dreyfus ott lesz — nem lesz stb. mintha az egész világ feje attól fájt volna, mi lesz Dreyfusszal. Nos a távirat felel reá.

Páris, okt. 5. Dreyfus Alfréd résztvett Zola temetésén, Moaad Gabriel és Leyret Henry közt haladt, meghallgatta az összes gyászbeszédet és csak a gyászszertartás befejezte után hagyta el a temetőt. *Jelenléte nem tünt fel* és nem adott okot semmiféle incidensre.

Nem tünt fel senkinek. Ezzel vége a drámai szerepnek. A reklám cikkek még csak

egy kis ellentüntetést sem tudtak provokálni, Dreyfus otthon túlhaladott név.

A nagy tömegben a rendes jelenségek voltak észlelhetők. A szabadkőművesek az 5 apró játékaikkal kivonultak, megszellőztetve egy kicsit sötétséghez szokott szimbolumaikat, a szocialisták a maguk nótáit önekeltek, a maguk képviselőit éltették, a naczionalisták elpöföltek egy pár republikánust, egyszóval egy bármilyen okból történt kivonulásnak rendes párisi képét nyújtotta a temetés.

Páris, október 5. Az est nyugodtan telt el. A délután folyamán a rendőrség hat embert tartóztatott le, a kik közül kettőt fogságban tartottak, a többi azonban csakhamar szabadon bocsátották. Az utóbbiak közt van Sztokhinovszki orosz diák, aki ellen azonban a rendőrség ellen való izgatásért megindítják az eljárást.

Október 6.

A tizenhárom vértanu kivégeztetésének 53-ik évfordulóját a nagy hősök nevéhez méltó kegyelettel ünnepelte meg Nagyvárad város közönsége. Néhány iskolán fekete lobogó hirdette a szomorú évfordulót s a tanintézetekben ünnepélyt rendeztek.

A *főgymnasium* ifjúsága már vasárnap délelőtt tartotta meg a díszteremben ünnepélyét előkelő nagy közönség jelenlétében. A növeadékek közül többen szavaltak, továbbá közreműködött a zenekar is.

Tegnap délelőtt ünnepélyes gyászmise volt a *Szent László* templomban a nemzet vértanúért. A templom közepén lobogókkal, virágokkal díszített katedrális volt felállítva, melyet *Germán* Károly izlésesen állított fel, a díszítéshez szükséges virágokat pedig *Jellinek* Ferencz engedte át. A templomot zsufolásig megtöltötte a közönség. Az első padsorokat a 48-as idők élő tanúi a volt honvédek, továbbá a jogakadémia tanári kara stb. töltötték meg. Zászló alatt jelentek meg a jogakadémiai polgárok s a 48-as párt. — A requiemet dr. *Vucskics* Gyula plébános végezte *Pálffy* Béla és *Kampell* József segédletével.

A jogakadémia ifjúsága külön ünnepélyt is

nének ott, a szomszagos vendégek szeméi előtt, akik mindannyian »jó ivók« hírében állanak.

— Tessék uraim, egyenek! — biztatja őket az özevegő örnagy. — Bocsássanak meg, hogy páliokát nem adtam az asztalra... de semmiféle szeszes italt sem tartok a házamban...

A vendégek kedvetlenül telepednek le az asztal mellé és megízlelik a húsételeket. De mindannyian csak immel-ámmal esznek. Kelletlenül veszik a kezükbe a villát és minden mozdulatukon meglátszik, hogy bizony — valami hiányzik az asztalról...

— Ugy érzem magam, mondja halkán az egyik törvényszéki bíró szomszédjának — mintha elvesztettem volna valamit. Ugyanolyan érzés nyugtalanít, mint a mikor a feleségem megszökött a mérnökkel... Nem bírok enni.

Mielőtt Marfutkin az evéshez fogna, sokáig keresi a zsebkendőjét.

— Ah, hisz a zsebkendőm kinn van a bundám zsebemben! És én esztelenül kétszer-háromszor is átkutattam már az összes zsebeimet, — szól felháborodást szinelve és kimegy az előszobába, a hol a kabátok függnek.

A mikor visszatér, szeméi villognak, arca derült és mohón kap a pacsenye után.

— Ugy-e, hogy nem izlik az étel, ha az ember nem ihat közben? — sugja oda ravaszul Ermenij tisztelendőnek. Menj ki az előszobába, ott a bundám zsebében egy üveget találsz... de vigyázz, el ne törd valahogyan!

Ermenij tisztelendő urnak hirtelen eszébe jut, hogy valami mondanivalója volna Konkordievnek és kimegy az előszobába.

— Tisztelendő atyám! Csak egy szóra... — kiált utána Dvorzja in és utána siet.

— Oh, ha pompás egy bundát vásároltam a minapában! — szól dicsekedve Krumov. — Még testvérek között is megéri az ezer rubelt és én csak — nem is fogjátok elhinni — mindössze kétszázötven rubelt adtam érte!

Barátai, rendes körülmények között, mit sem törődtek volna azzal, hogy mennyiért vásárolta a bundáját, de most mindannyian kétkedő arcot vágtak. Majd sorban fölkeltek a helyeikről és kifelé mentek az előszobába. Ott nagy érdeklődés közben szemügyrovták a bundát és addig sürgölődtek-forgolódtek körülötte, míg a kis Mikeska doktor, nagy titokban öt üres üveget vitétt ki az előszobából... Mikor aztán vizet hordanak föl az asztal körül, Marfutkin hirtelen arra a főfedezésre jut, hogy a cigarettatárcsáját kint felejtette a szánkáján

és kimegy az udvarra. Konkordiev is vele megy, aki szívesen ajánkozik arra, hogy segédkezzék neki a »lovak befogásánál«...

Ugyanaznap estején Petrovna Ljubov leült az íróasztalához és egyik régi jó barátjához a következő levelet írta:

»Mint minden esztendőben, úgy az idén is, nagy halottas tort rendeztem szegény, megboldogult férjem emlékére. Az összes ismerőseim eljöttek. Egyszerű, műveletlen emberek mind, de olyan jó szívűek van! — Szépen megvendégeltem őket, de szeszes ital ezáltal sem került az asztalra. Amióta szegény férjem az alkohol mártírtelen élvezete következtében meghalt, megfogadtam, hogy vetkeinek megváltásaképpen az egész környék lakosságát mértékletes életre fogom szoktatni. Ezt azzal kezdtem meg, hogy a saját hajlékomban jó példát mutattam az ismerőseimnek. S amiatt ma meg is győződtem, a kezdet nagyon jól sikerült.«

rendezett, melyről a következőkben számol be tudósítónk:

A kir. kath. jogakadémia ez évben is — mint mindig — kegyeletes gyászünnepélyvel áldozott a 13 vértanu emlékének. Daczára a kellemetlen, esős időjárásnak, nagyszámu és előkelő közönség vett részt a jogászok ünnepélyén. Az elnöki megnyitó beszédet **Szolcsányi Béla**, az olvasókör elnöke mondotta, nagyhatásu és szép szavakban méltatva a nap jelentőségét, majd pedig **Fehér Adolf** szavalta el lendületesen **Abrányi Emil** »Október 6.« című költeményét. Az ünnepi beszédet **Személyi Kálmán** tartotta, szépen átgondolt s ügyesen kidolgozott beszédben fejtegetvén a harc nemzedékének önfeláldozását, amelyet nekünk, a béke nemzedékének kell bekoronáznunk önfeláldozó munkával. A szónokot szép beszédéért zajos tapsok jutalmazták. Az ünnepély csattanója **Péterffy Elemérnek** szavalata volt. — Gyönyörű férfias hangon, nyugodtan és mégis igazi hővel szavalta el **Várady Antal** »Tizenhárom« cz. versét. Szívünkhez férközött a gyönyörű vers minden sora a hozzá méltó előadásban s végezetül viharos tapsokkal adott kifejezést a közönség lelkesedésének. Ünnepély végével az ifjuság a Hymnuszt énekelte el.

Az aradi gyászünnep.

Arad, okt. 6.

A vértanuk városa kegyeletes ünnepség színhelye volt az aradi tizenhárom szomorú halálának ötvenharmadik évfordulóján.

A gyülekezés a városháza terén volt.

Félkilencz órakor a több ezerre rugó tömeg, amelyben az aradi polgárságon kívül szép számmal voltak jelen budapesti és vidéki vendégek is, a városháza előtt lévő térről a Szabadság-térre indult. A menet megérkezése előtt a térre senkit sem bocsátottak.

A diszes felvonulást dr. **Csák Czirjék** rendfőnök vezette egyházi díszbe öltözve. Körötte volt egész papsága. Ő maga pompás baldachin alatt ment.

A Szabadság-térre a menet **Káldy Gyula** Rákóczy-indulójának lélekemelő dallama alatt ért, amelyet a menet elején haladó hat korhű ruhába öltözött herold adott elő.

Diszes ravatalt állítottak a vértanuk szobra előtt. Környeskörül tizenhárom oszlopon áldozati tüzek égtek. Az ez alkalomra emelt oltár előtt **Csák Czirjék** rendfőnök fényes segédlet mellett misét szolgáltatott, amely kilencz órakor kezdődött. Misa alatt **Sperbert Frigyes** tanár vezetése mellett az aradi dalegylet egyházi énekeket adott elő.

Most kezdődött el a tulajdonképeni gyászünnep.

Barkay Ed nemzeti imáját énekelte el először is preczisen az állami tanítóképző-intézet tanuló-ifjusága **Zoltán Mátyás** tanár vezetése mellett.

Amikor az utolsó akkordok is elhangzottak, **Bartók Lajos**, a Petőfi-társaság alelnöke szavatta el, nagy hatást kelteve erre az alkalomra irt gyönyörű alkalmi költeményét.

Varjassy Lajos polgármester-helyettes mondta el aztán tartalmas, rektorikai szépségben gazdag ünnepi beszédét, amelynek ma-

gas szárnyalása szinte magával ragadta az egybegyűlteket lelkét.

Majd az aradi Nemzeti Színház diszes babérkoszoruját a szintársulat nevében **Csiky László** színész tette le az aradi dalegylet éneke és a budapesti királyi tudományegyetem szónokának beszéde elhangzása után.

A műegyetem ifjuságának szónoka **Morelli Ferencz** volt, aki emelkedett hangú beszéd kíséretében tette le a szoborra a technikusok koszoruját.

A Hymnusz eléneklésével, amelyet az állami tanítóképző-intézet hallgatósága adott elő s amelyet együtt énekeltek a közönség az ifjusággal, véget ért a kegyeletes ünnepségnek a vértanuk szobránál lefolyt része.

A Szabadság-térről az **Asztalos Sándor** utcán át a vesztőhelyre zárandokolt a tömeg, amely előtt ismét a kurucz nótákat kürtölő heroldok haladtak.

Első pontja az obelisztk előtt lefolyt ünnepélynek a **Szózat** előadása volt, amelyet **Gabányi Arpad** »A tizenhárom« című alkalmi ódájának elszavalása követett. **Zilahi Gyula**, az aradi nemzeti színház igazgatója művészi előadása a legteljesebb elismerést váltotta ki a hallgatóságból.

Alliquander Odönnek, a nagyváradi jogakadémia hallgatósága képviselőjének a beszéde következett most. Rövid beszéde után megkoszorúzták az obeliszket.

Bischofha Gábor műegyetemi hallgató sikerült szavalatának meghallgatása után **Nikodem János**, az eperjesi jogakadémia képviselője tette le szép ezüst koszoruját az obeliszkre.

A különböző egyesületek, testületek és iskolák koszorúzták meg ezután a vesztőhelyen emelt obeliszket.

Sin Gyula kovács-segéd tartott még átgondolt beszédet az aradi munkások nevében. A tanító-jelöltek Hymnusz-éneke zárta be az ünnepséget.

Este az aradi Nemzeti Színházban a gyász nap emlékére díszelőadás lesz.

A pozsonyi gyászünnep.

Pozsonyból jelentik: A jogakadémiai ifjuság ma az aradi vértanukért gyászmisét mondott a ferenczrendiek templomában. A misén nagyszámu közönség jelent meg. A városi színházban este díszelőadás volt.

TÁJÉKOZTATÓ.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 10 kr-ért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5 óráig 20 kr-ért. Más időben 50 kr. Okt. 19—20. Iparosok országos kongresszusa.

Kérjük azon tisztelt vidéki előfizetőinket, kik hátralékban vannak, hogy azt kiegyenliteni sziveskedjenek.

A város rohamos fejlődése szükségessé tette, hogy az európai nagyvárosok mintájára **czipő-, kalap- és férfi divatcikkeiben különlegességi üzletet** rendezzek be, hol mindennemű férfi divatcikk a legszébb és legelegánsabb kivitelben kaphatók. — **Férfi ingek, gallérok, kézelők, harisnyák, sétabotok, kalapok, férfi-, női- és gyermek lábbelők, pipere cikkek** stb. óriási nagy választékban. — A n. é. közönség minden rétege, üzletemben oly kiszolgálást nyer **tartós, divatos, finom és elegáns** áruim beszerzése mellett, hogy rövid idő alatt megvalósulva láthatom azon reményemet, hogy az egész városban a hálás közönség megjutalmazza törekvésemet azzal, hogy egyik a másiknak fogja ajánlani:

Vásároljunk Rein Jakabnál, mert ott hallatlan olcsó, jó, szép és elegáns minden. 314

Meglepetés! 8000 darab mintanyakendőt osztok széjjel.

UJDONSAGOK.

Jókai Mór Nagyváradon.

Illusztris vendége lesz a jövő hétfőn, október hó 13-án Nagyváradnak. **Jókai Mór** a költőkirály és felesége **Jókainé Nagy Bella** látogatnak el. A Jókai pár tudvalevőleg vasárnap Kolozsvártt lesz a **Mátyás király** szobor leleplezésén. **Somogyi Károly** színigazgató levelet irt Jókaihoz s kérte, hogy kolozsvári útján térjen be Nagyváradra s szerencséltesse a Szigligeti-színházat egy előadáson való megjelenéssel. Az ősz költőkirály is kitüntető melegséggel viseltetik Nagyvárad iránt, mert Somogyi levelére mindjárt válaszolt. **Jókai Mór** levele így hangzik:

Tisztelt igazgató ur!

Becsés levelében foglalt lekötendő meghívására van szerencsém magam és kedves nőm nevében válaszolni, hogy a szíves meghívásának eleget tenni óhajtok, de nem a kolozsvári utazás közben, mert aziránt már másként intézkedtünk, hanem visszatérőben, az ott lefolyt ünnepségek után, tehát **hétfőn október 13-án**, a mikor Nagyváradon megállapodhatunk s örülni fogunk, ha a Szigligeti-színház előadásában művészi élvezetben részesülhetünk.

Szíves üdvözlötünk nyilvánítása mellett maradok igaz tisztelője

Budapest, 1902. október 4.

Dr. Jókai Mór.

Jókai Mór természetesen Nagyvárad város vendége lesz. A színház átirt a Szigligeti társasághoz, mely bizonyára örömmel vállalja el a Jókai pár nagyváradi fogadtatásának előkészítését. A költőkirályt és nejét a vasútnál valószínűleg **Rimler** polgármester fogja üdvözölni. A város díszfogata várja és hozza be őket. Tiszteletükre bankettet rendez a Szigligeti társaság. A színházban fényes díszelőadás lesz melyet a Jókai pár a város páholyából néz végig. Előb az »Aranyember« egy felvonását tervezték a díszelőadásra, de végre is Jókai legkedveltebb darabja a »Szigetvári vértanuk« mellett történt döntés. A »Szigetvári vértanuk« egy felvonása s a Jókay regénytárgyából csinált legnépszerűbb **Strausz** operettnek a »Czigánybáró«-nak egy felvonása lesz a díszelőadás programja.

* **Királyilag jóváhagyott alapítvány.** Istenben boldogult **Schlauch Lőrincz** bibornok-püspök tudvalevőleg a váradi püspökség részéről a gyulai főgimnázium czéljára 200.000 koronás alapítványt tett, amelynek 4 százalékotli kamatjával, vagyis évi 8000 koronával járul hozzá a nagyváradi püspök örök időkre a gyulai főgimnázium fentartásához. Eme püspöki alapítványt jóváhagyta a nagyváradi káptalan és Császkai kalocsai érsek is. **Schlauch Lőrincz** bibornok-püspök már halálos beteg volt, amikor megküldötte egyházfejedelemhez méltó alapítványa oklevelét a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, aki azt ajánlólag terjesztette fel ő felségéhez a királyhoz, aki az életében nagyra-becsült s halálhírével szemben fájó kegyeletet nyilvánított kedves emberének ugyszólván végső

U J Ü Z L E T ! !

REIN JAKAB czipő-, kalap- és férfi-divatáruháza.

Nagyvárad, Zöldfa-utca, „Zöldfa“ szálloda.

Szíves látogatást kér tisztelettel **REIN JAKAB.**

intézkedését *mint főkegyur megerősítette* s az alapító oklevelet eme legfelsőbb kegyuri jóváhagyással ellátva a vallás- és közoktatásügyi miniszternek megküldötte. A Felső eme jóváhagyásával a püspöki alapítvány immár teljesen jogerőssé vált és mint ilyen, Nagyvárád jövő püspökét és annak utódait is örök időken át kötelezi.

* **Athelyezés.** Az igazságügyminiszter *Kiss Rezső* albirót, lapunk volt munkatársát, magasabb fizetési fokozatban áthelyezte Sepsiszentgyörgyre.

* **A villamos vasut központi telepe.** A villamos világítás központi telepének még nincs kijelölve a helye. A szakértő bizottság ma, kedden délután vizsgálja meg a váradelencei vasútállomás mellett ásott próbakut szivattyúzás eredményét. Ha itt nem lehet elhelyezni a központi telepet, nem lesz más hely, mint a régi sertésvásártér. Itt azonban a közúti vasut telepének kell a terület jórésze s különben sem közösködhöz a város a közúti vasutal. Ez vezeti a városi tanácsot, mikor azt ajánlja a csütörtöki közgyűlésen a törvényhatóságnak, hogy a telep helyétül vásárolja meg a város a Nagyváradi Takarékpénztár által felajánlott Rosenfeld-féle telket.

* **Traffikkal kereskedni nem lehet.** A pénzügyminiszter panaszra ment a kereskedelemügyi miniszterhez azért, mert az újságok hirdetéseiből azt látja, hogy ügynökök nemcsak egyéb üzleteket, hanem trafikokat is kínálnak eladásra. A pénzügyminiszterium azt mondja, hogy a dohányárúsítás joga kincstári adomány, ami nem lehet szabad forgalom tárgya. Azok az ügynökök tehát, akik trafikot kínálnak megvételre, visszaélnék a közönség tájékozatlanságával. A kereskedelemügyi miniszter egy ma leérkezett leiratban fölhevta a tanácsot arra, hogy utasítsa az elsőfoku iparhatóságot arra, hogy az olyan ügynököt, aki trafikot kínál megvételre, az ipartörvény ötvennyolcadik szakasza alapján büntessék meg — s ha trafikadás-vétel közvetítésére adtak ki iparigazolványt, azt haladéktalanul vonják be.

* **A városház építése.** A városház építésére felügyelő bizottság szakértő tagjai azt ajánlották, hogy az épület szilárdsága érdekében az építés a att levő városházánál a földszinti részt ne vakolják be ez évben belül, továbbá az ablakokat és ajtókat csak a jövő tavasszal illesszék be a már jobban kiszáradt falakba. Javasolták továbbá, hogy az oszlopok elhelyezésével nagyobbítsák meg a közgyűlési termet. A szakbizottság ezen javaslatait a városi tanács elfogadásra ajánlja a csütörtöki közgyűlésnek.

* **Pinczetűz.** Vasárnap este 10 óra tájban *Imre* Jánosné kert-utcai házában pinczehelyiségében tűz ütött ki. A tűzoltók rögtön megjelentek és a tüzet, mely a pincze belső részének szalmával telt rekeszében gondatlanságból keletkezett, elfojtotta, mielőtt nagyobb kár történt volna.

* **Harc az esperesválasztás körül.** A bihari ev. ref. egyházmegyében a *Szabó* Károly halála folytán megüresedett esperesi székhelyre heves küzdelem volt. Az egyházmegye községei két pártra szakadtak: az egyik rész *Sulyok* István egyházmegyei jegyző, a másik csoport pedig *Csák* Máté egyházm. tanácsairót óhajta az esperességre. Ez utóbbi érdekében dr. *Várady* Zsigmond főgondnok fejtett ki nagy agitációt. A szavazásnál a nagyváradi hitközségből 16 szavazatot kapott *Sulyok* és 15-öt *Csák*, tehát a nagyváradi hitközség is *Sulyok* mellett szól. Ezután kezdődött a zavar. A választás miatt úgy *Csák* Máté, mint dr. *Várady* Zsigmond lemondtak összes egyházi tisztségeikről.

* **A kir. tábla gyásza.** A nagyváradi kir. tábla birói karát mély gyász ért. *Poynár* Dénes kir. táblai biró, hosszas betegeskedés után vasárnap hajnalban meghalt. Elhunytát nyolcz gyermeke siratja. Nejét, aki néhai Szilágyi Dezső nővére volt, hét évvel ezelőtt temette el. Az elhunyt egyike volt a birói kar kiválóbb tagjainak. A nagyváradi kir. Itélőszékének a tábla felállítására óta birója volt. Korábban Debreczenben volt kir. ügyész s onnét neveztetett ki táblabiróvá Nagyváradra. A halálhír gyorsan terjedt el a városban s a tábla, kir. törvényszék, ügyészség, a Nemzeti Casinó épület-ire kitértek a gyászlobogókat. A kir. tábla és kir. főügyészség díszes koszorút helyezett a ravatalra. Temetése ma, kedden délelőtt 10 órakor lesz a körözs-utcai gyászszéktől. — A család a következő gyászjelentést adta ki:

Alulírottak az összes rokonok nevében is fájdalommal tudatják, hogy atyjuk, királydaróczi *Poynár* Dénes kir. itélőtáblai biró életének 58-ik évében, folyó év október hó 5-én, hajnali 4 órakor, hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után elhunyt. A megboldogult földi maradványai f. hó 7-én d. e. 10 órakor fognak a halottas házban Nagyvárád, Nagy-Körözs-utca 39—700. szám alatti) és a gör. kei. templomban történt beszentelés után a nagyvárád-újvárosi központi temetőben örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, ismerősei, barátai tisztelettel meghívottak. Nagyvárád, 1902. október hó 5-én. Béke lengjen porai felett! *Poynár* Özséb, *Poynár* Dezső, *Poynár* Anna, dr. *Poynár* Széver, *Poynár* Alexandrina, *Poynár* Irén, *Poynár* Ilona, *Poynár* Mariska gyermekei.

* **Ertekezlet a miniszteriumban.** A belügyminiszter a lelencházak ügyét állandó figyelemmel kíséri. Nagyváradon legközelebb már állandó otthona lesz a gyermekmenhelynek; a város által e célra ingyen átengedett területre az állam nagyobb szabású épületet emeltet. E tárgyban szerdán, október 8-án értekezlet lesz a belügyminiszteriumban, amelyen dr. *Beöthy* László főispán és *Rimler* Károly polgármester is részt vesznek.

* **Nemzetközi kongresszus a leánykereskedés ellen.** Holnap, október 7-én nyílik meg Frankfurtban a leánykereskedés tárgyában összehívott nemzetközi kongresszus, melyre a különböző államokból mintegy 170 delegált van bejelentve. Németország 42, Anglia 18, Franciaország 18, Olaszország 16, Svájc 12, míg Ausztria-Magyarország csak egy delegálttal lesz a kongresszuson képviselve. Ez az egy kiküldött is osztrák ember, úgy hogy Magyarország ott egyáltalában nem lesz szószólója. Pedig a leánykereskedelemnek legnagyobb anyagát éppen a magyar leányok képezik, a kiket a lelketlen ügynökök nagy számban szállítanak főképp a keleti államokba és Dél-Amerikába. Nem tudjuk mi az oka Magyarország távoimaradásának. Talán a kormány a kiegyezés gondoljait mellett megfelekedett arról, hogy a kongresszusra valakit kiküldjön? Ez is lehet, de mindenesetre kívánatos volna, ha sürgősen intézkedés tételnek arra nézve, hogy ezen a kongresszuson Magyarország is képviselve legyen. A német császár és a császárné nagy érdeklődést tanúsítanak a kongresszus iránt és ennek kifejezést adandó, a kongresszus tagjait e hó 10-ére hamburgi palotájukba meghívták reggelire.

* **Ujonez-virtus.** Tegnap délelőtt 11 óra tájban a Kossuth-utcai Grósz-féle pálinkamérésben katonának bevonult parasztlányok ittas állapotban összeverekedtek. A verekedés áldozatai *Somi* Gáspár és *Bátori* Zsigmond borsi legények lettek, kiknek fején több üvegtörtek össze. *Somi* sérülése súlyos, miért is a kórházba szállították. Az egyik tettes, *Kiss* Lajos mező-keresztési lakos lezárattott, míg a másik, *Bundik* Gyula szintén mező-keresztési legény megugrott.

* **Eljegyzés.** *Lukács* Ödön Nagyvárád városi tanácsnok, tartalékos hadnagy, jegyet váltott a zemplénmegyei előkelő családok egyik legkiválóbbikának bájos, ifju tagjával, tolcsvai *Adriányi* Olga urhölgygyel, tolcsvai *Adriányi* Kálmán lizka-tolcsvai nagybirtokos, megyebizottsági tag nagyműveltségű leányával.

* **Szatyai ur.** Immár egy éve, hogy örök álmát alussza Nagyvárád színpártoló közönségének éveken át volt kedvence, *Szathmáry* Árpád. Holnap szerdán azaz 8-án van halálának évfordulója, amikor is a fehér papok uritezai templomában d. e. 10 órakor misét szolgáltatt érte fia a Szigligeti-színház tagja s ezuton hívja meg mindazokat, kik megjelenni óhajtanak.

* **A villamos telep szénszükséglete.** A nagyváradi villamos vasut központi telepének elhelyezése már azért is fontos, mert tetemes összeget tesz ki évenként az üzemhez szükséges szén beszállítása. A közúti vasut, mint a kiépítendő villamos vasut engedményese, ajánlatot tett Nagyvárád városának, hogy a kőszent waggononként 8 kor. 50 fillérért hajlandó a vasútállomástól a központi telepre beszállítani. E szerint évenként a szükséges 600 waggon szén beszállítása mintegy 5100 koronába kerülne. A városi tanács igen magasnak találja ezt az összeget s azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a város igát szerezzon be e célra, mert az kevesebbe kerül.

* **Vérengző katona.** Vasárnap éjjel 1 órakor a Páva korcsmában lezajlott bál után egy a bálból hazatérő pék katona egy földműves kinézésű embert az izraelita kórház előtt oldalfegyveréssel úgy fújbeverte, hogy a szegény ember fájdalmában összeesett, mire a katona elfutott. A sérült földművest a kórházba szállították s a katona kipuhatólása végett a rendőrség megkereste a katonai parancsnokságot.

* **Mikor lesz a szüret?** Látogatott közgyűlést tartott vasárnap délelőtt a nagyváradi hegyközség a városházán, az idei szüret határidejének megállapítása tárgyában. A közgyűlésen dr. *Molnár* Imre elnökölt s a szőlőbirtokosok szép számmal voltak jelen. A szüret határidejét a nagyváradi szőlőhegyen október hó 20-ra tűzték ki. Akik ezen határidő előtt szándékoznak a szüretet megkezdeni, ezt kötelesek a hegybirónál bejelenteni. Azért tűzték ilyen későre ki a szüretet, mivel a szőlőérés nagyon el van maradva s az éréshez nagyon is szükség van a még hátralévő két hétre.

* **Elfogott csavargók.** Tegnap hajnalban a Zöldfa-utcai rendőrszem elfogta *Gerle* János rossiai illetőségű csavargót, a ki éppen a nagypiaczteri laczikonyhából elemelt serpenyőket és bögréket cipeltet volna el. A rendőr bekísérte és lezáratták. Ugyancsak e sorsra jutott *Jerni* Tamás nevű csavargó suhancz, ki tegnap éjjel a velencei állomásnál levő kisérleti villanytelepről lopott el két szál deszkát.

* **Az ácsok és kőművesek sztrájkja.** Már hónapok óta készülnek a nagyváradi kőműves és ácsiparosok a bérmozgalomra, míg vasárnap kimondták a sztrájkot. Az utóbbi napokban 17 pontba foglalták össze követeléseiket s átnyújtották az építési vállalkozóknak. Mivel kívánalmakra nem kaptak megfelelő választ a mesterektől, vasárnap délelőtt gyűlést tartottak a kert-utcai Hungária-helyiségében. Mintegy 300 kőműves és ácsmunkás jelent meg a gyűlésen. *Markó* Elek megnyitó beszéde után s javaslatára ifj. *Pelle* Jánost elnökül, *Magyar* Sándort pedig jegyzőül választották. Ezután *Markó* hosszabb beszédet tartott, amelyben festette az építő munkások helyzetét, majd rámutatott a munkaadók által adott válaszra, amely szerint a munkások kérelmét nem teljesítik.

A jelenvoltak a beszéd hatása alatt kimondották a sztrájkot s már hétfőn nem állottak munkába. Vántus Károly és Szilasi József összetartásra buzdította a munkásokat. A sztrájk-bizottságba Vántus Károlyt és Szilasi Józsefet beválasztották s a gyűlés eloszlott. — Az építés alatt levő épületeknél s így a városházánál is, tegnap szünetelt a munka, az ácsok és kőművesek közül senki sem lépett munkába. A sztrájkolók nevében Markó Elek, Danics Márton, Marucz József, Vántus Károly és Szilasi József kőműves, illetve ácssegédek hétfőn délután megjelentek Gerő Armin főkapitánynál és elhatározásukat bejelentvén, egyúttal közbenjárását is kérték. A főkapitány meghallgatta a küldötteket sérelmeikre nézve, panaszuk megvizsgálását megígérte és ajánlotta egyúttal nekik azt, hogy addig is munkába lépjenek. A küldöttek erre eltávoztak azzal, hogy a további elhatározásukról holnap újabb jelentést tesznek.

* **Feltört templompersely.** *Majláth* püspök legutóbbi bérmautja alkalmával *Kapnikbányán* időzve, az ottani templom perselyébe nagyobb mennyiségű pénzt tett. Másnap reggel az egyházi észrevette, hogy a persely fel van törve. Feljelentés folytán a csendőrség kutatni kezdett s csakhamar két fiatal kőfaragó munkás szuhancra akadt, akik feltűnő módon költségekbe gyakran aranypénzzel fizettek. Erre a két fiatal embert letartóztatták, akik csakhamar bevallották, hogy látták amikor a püspök valamit a perselybe tett, mire a perselyt feltörték s tartalmát kiszedték. Miután a tartalom nagyságáról a hatóság hiteles alakban meg akart győződni, kérdést intézett az adakozó püspökhöz, aki bár keletlenül, végre bevallotta, hogy a perselybe 5 darab 20 koronás aranyat dobott. A vakmerő tolvaj csemetékét átkísérik a nagybányai járásbírószághoz.

* **Megsarcolta a katonákat.** Az ideai nagygyakorlatok alatt történt Magyar-Cséknén, hogy a 3-ik honvéd gyalogezred egyik hadnagya: *Rab* Akos fegyveres honvédet állított Löwinger Márton szatócs boltja elé, s eltiltotta a honvédeknek, hogy ebben a boltban vásároljanak. Ezen eljárás miatt Löwinger panaszt emelt a honvédelmi miniszternél, azonban nem ért el semmi eredményt, mert kitűnt, hogy az ő telhetetlen kapzsisága miatt szükség az őrség felállítására. Valósággal zsarolta a katonákat. Két tojásért 60 fillért zsarolt stb. A honvédelminiszter leirt a vármegyéhez, hogy az ügyet befejezte.

* **Névmagyarosítások.** Fisch Gyula nagyváradi lakos vezetéknévét *Derzsi-re*, Nass Dezső Nagyra és Weisz Dezső Fehérre változtatták.

* **Halálozások.** Részvétellel vettük a következő gyászjelentést:

Alólirottak mély fájdalommal tudatják a legjobb hitves, anya, anyós és rokonnak *Váczy* Benjáminé szül. Karrecz Rózsiának f. hó 5-én este 11 órakor élete 48-ik, boldog házassága 6-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt csendes elhunytát. A megboldogult halott földi maradványai f. hó 7-én, d. u. fél 4 órakor fogtak Pável-utca 15-ik sz. a róm. kath. egyház szertartása szerint beszenteltetni s az újvárosi központi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az egésztestű szentmise folyó hó 8-án, d. e. 9 órakor fog az újvárosi plébánia-templomban az Egek Urának bemutatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghívottak. Nagyváradon, 1902. október 6-án. Az örök világosság fényeskedjék neki! *Váczy* Benjámin férje, *Váczy* Margit, férj. *Münich* Józsefné, *Váczy* József, *Váczy* István gyermekei. *Münich* József veje. *Karrecz* János testvére. — Szombaton hunyt el *Müller* Malvin, élete 75. évében. Temetése tegnap délután ment végbe. Béke hamvaira!

EGYESÜLETEK.

A Szigligeti-Társaság ülése.

A Szigligeti-Társaság választmányi tagjait van szerencsém a f. évi október hó 7-én (kedden) d. u. 5 órakor a »Gazdasági és Iparbank« igazgatósági szobájában tartandó választmányi ülésre tisztelettel meghívni.

A választmányi ülés tárgysorozata:

1. Folyó ügyek.
2. A Társaság őszi munkaprogramjának megállapítása.
3. Esetleges indítványok.

Nagyvárad, 1902. október 5-én.

Rádl Odön,
társ. elnök.

A magántisztviselők egyesületének megalakulása.

Vasárnap délután tartotta meg a magántisztviselők egyesülete alakuló gyűlését a Kereskedelmi és Iparkamara üléstermében *Schwartz* Izidor elnöklése mellett számos érdeklődő jelenlétében.

Schwartz Izidor megnyitó beszéde után *Darvas* Henrik ismertette az egyesület célját és fejtegette annak szükségességét. Majd kimondták a megalakulást, megválasztották a tisztikart jelölő és szervező bizottságot a következőképpen:

A jelölő bizottság elnöke *Tolnai* Miksa, tagjai: *Vadász* Aurél, *Vermes* Kornél, *Madarász* Béla, *Mandel* Lajos, *Rácz* Jakab és *Róna* Armin.

A szervező bizottság elnöke: *Schwartz* Izidor, tagjai: *Darvas* Henrik, *Knauer* Károly, *Tolnai* Miksa, *Fleischacker* Hugó, *Madarász* Béla, *Tauszig* Hugó, *Husz* Bertalan és *Barta* Béla Mező-Telegről.

Aztán a *Darvas* Henrik által készített alapszabályokat tárgyalták és azokat némi módosítással el is fogadták.

Végül kimondták, hogy a megindult Magánhivatalnok című folyóiratot, mint az egyetlen hivatalos közlönyét fenn fogják tartani. A gyűlés este fél 8 órakor ért véget.

A zenekedvelők egyesületének közgyűlése.

Vasárnap délelőtt tartotta meg a nagyváradi zenekedvelők egyesülete közgyűlését, melyen *Mezey* Mihály elnöklése alatt *Bozóky* Béla, *Kelemen* Kálmán, *Dús* László, *Szmazenka* Ernő, *Maróczy* János, *Makay* Katalin, *Makay* Matild, *Szabó* Sándor, *Rézné* Makay Gizella, *Bárczi* János, *Balogh* Károly, *Mazalik* József, *Bodnár* János, *Boleman* Sárika stb. voltak jelen.

Mezey Mihály megnyitván az ülést, felolvastatta a választmány jelentését az egyesület működéséről. A jelentésben őszintén számol be a választmány az egyleti életben felmerült pangásról. A hanyatlás főokát a zeneiskola létesítésben látják. Tudniillik a zeneiskolához nagyon sokan szerettek volna tanárnak bejutni, de mivel 2—3 állásnál az egyesület többet nem létesíthetett, megszűntek az egyesület tagjai lenni és magán iskolát nyitottak a zeneegyesület által fentartott zeneiskola gyöngítésére. Továbbá sajnálatos jelenség, hogy a tagok száma feltűnően apad, a hangversenyek deficizettel végződtek.

Miután a választmány így beszámolt a multról, kérte a közgyűlést, hogy indítson mozgalmat az egyesület további fejlesztésére és fentartására és intézzenek sürgős feliratot a kultuszminiszterhez állami szubvenció engedélyezése, a zeneiskolának nyilvánossági joggal való felruházására, továbbá Bihar megye törvényhatóságához évi segély nyújtása és Nagyvárad városhoz az évi segély felemelése iránt.

A közgyűlés a választmány előterjesztéseit elfogadta.

Majd felolvasásra került a számvizsgáló bizottság jelentése. A számadásokról kitérnek,

hogy a zeneegylet vagyona 10257 korona 85 fillér, a zeneiskola vagyona 7832 korona 94 fillér.

A pénztárokban a felmentvényt megadták.

Ezután megválasztották a tisztikart, melynek eredménye a következő:

Elnök: *Mezey* Mihály; alelnök: *Sipos* Orbán; igazgató: *Réz* Mihály; titkár: *Bodnár* János; másodtitkár: *Báthy* Zoltán; pénztáros: *Kelemen* Kálmán; ügyész: *Dús* László.

Választmányi tagok lettek: *Balogh* Károly, *Beleznay* Antal, ifj., *Berger* Sámuel, *Bérczy* János, *Bordé* Ferencz, *Bozóky* Béla dr. *Dési* Géza, *Fleischacker* Gyula, *Géczy* Lajos, *Grósz* Zsigmond, *Hranyiczky* Károly, dr. *Istvánffy* István, *Janky* József, *Lopussy* Gyula, *Maróczy* János, *Miskolczy* Barnabás, *Pásztor* Bertalan, dr. *Radó* Ignác, *Rimler* Károly, *Ritoók* Zsigmond, *Sal* Ferencz, *Száhlend* dr. Károly, *Szmazenka* Ernő és *Szunyogh* Lórándné.

Végül *Mezey* Mihály elnök terjesztette elő az egyesület jövő működési programját, mely több hangversenyből és egy nagyszabású oratórium rendezéséből fog állani s az ülést berekesztette.

SZINHÁZ.

HETI MŰSOR.

Kedd: Az őrnagy ur.

Szerda: Kis herceg.

Csütörtök: A háza.

Péntek: Svihákok (Premier.)

Sombat: Svihákok.

Vasárnap: (d. u. Lotti ezredesei.
(este a régi szerető.

Hunyady László halála.

Hazafias darab lévén, a bérlők igyekeztek jegyeiken tudni, a többi helyre pedig alig akadt publikum. Csak az erkély mutatta meg, hogy tud még lelkesedni hazafias darabokon is.

Az igaz, hogy a lelkesedést nem kevésbé lerontotta a zenekar. Méltóztatik ismerni azt a bájos zenét, mely vasárnap d. u. a nagy-piaczi 5 krajczáros hintán hilitázó publikumot vigasztalja? Ilyenforma volt a »művészi« zenekar Hunyady-nyitánya. A pianó részek zagyva zümmögés, az erősebb helyek: vásári csimpolyázás. Sem a vonós, sem a fuvós hangszerek nem értek semmit; egy kivétel volt: a fuvolás szépen, érzéssel játszott. Annál botrányosabb volt az V. László bevonulásait kísérelő zene; *Bárczi* vezénylete alatt tavaly bizony még a III. *Cziril* királynak tisztelgő operetti malaczbanda is különben játszott. S hogy ez nem egyedül a mi véleményünk, bizonyítja a közönség, mely a Hunyady-nyitányt, ezt az örökszép, gyújtó alkotást fagyos némasággal fogadta, (hogy éljeneztek tavaly a katonazenének! a király-kisérelő zenét pedig állandóan kikaczagta.

Hál' Istennek, az előadás magasan felette állott az u. n. zenekarnak s így nem kellett megszökniük. A tömegjelenetek ugyan gépiesek s így kissé komikusak voltak, de már ez vidéki színpadon nem megy másként. A főszereplő *Dési* (Hunyady László) volt, kinek szép sikert jelentett ez este. A komoly, nyugodt jeleneteket igen jól adta elő, csak a hevesebb páthosz nem sikerült, mert mesterkéltség volt. Sokat segített különben igen előnyös maszka. Igen jól játszotta *Tóth* a királyt, *Peterdy* Garát; már *Kovács* (Czillei) örökké fortissimo szavalva, elvesztette a természetességet s a hatást is. *Pompás* Szilágyit alakított *Bognár*. *László* Irén (Ronov Ágnes) megint érzéssel és igazsággal játszott, kitűnőek voltak jelmezei is, de mire való a mondatok

kezdését a nagy betűt azzal jelezni, hogy felrántja a vállait? Kisebb szerepekben E. Kovács Mariska és H. Novák Irén ügyeskedtek.

Végül: ha a színlapon kihirdették a »teljes kivilágítást«, akkor meg is adhatták volna. Legalább könnyebben megtalálhattuk volna a hazafias távolmaradásával tüntető publikumot.
Dr. K. A.

A színházi zenekar.

Vasárnapi számunkba beküldött a színház vezetője egy kis cikket a zenekarról. Készen küldött be a cikket, lehetetlen volt már akkor illő kommentárral kísérnünk. Most azonban kötelességünk a közönséget a valóságról felvilágosítani.

Ha a színház a zenekar részére csak elnézést kérne, nem szólának rá semmit. Olyan szerény valamire, mint a zenekar, ilyk elnézést kérni. E helyett azonban hatalmas öndicséret szól a nyilatkozatból, mely még az önfelül kirucczan a sajtó igazságos kritikája ellen is — hohó, itt már nem szabad hallgatni, nehogy a fűzfavesszők égbe nőjenek.

A nyilatkozat óriási botorkálás az igazság körül.

Botorkál az igazság körül az az állítás, hogy a közönség óhajtott a polgári zenekart. Óhajtottunk igenis jó zenekart s mivel tavaly ilyenben volt részünk, változást nem óhajtottunk.

Kacszagni való, gyerekes durczáskodás, ha a színházi zenekar mondja a katonai zenekarról, hogy »játékniveauja alacsony«. A színházi zenekar mondja ezt, az a zenekar, mely magas niveaura emelkedik a gixerekbe, a melynek se fegyelme, se tanultsága, de sőt hangszereinek egy része is a korona- és fillér-bazárba való visító szerszám!

Hányszor szisszent fel kinjában a hallgatóság egy visító gixerrel! Hányszor mosolyogtunk, mikor le-lemaradt a zenekar egy egész ütemmel s hirtelen felriadva álmodozásából, kezdett megint játszani! A tavalyi finom játékról, fegyelméről szó sincs; meglegsdénk már néha eikiseredésünkben azzal is, ha nem művész finomságát, hanem csak iskolás gyerekek pontosságát tapasztalunk s azt is hiába várjuk. Es ez a néha a tűzoltó-zenekarra emlékeztető társaság iratja magáról azt, hogy »egyől-egyig tanult, kész muzikusokból áll. Nem egy közöttük elismert művész ember.« No hiszen, szervusz művészet, ha ezek is művészek!

Nagy gaudiummal hirdeti a színház, hogy megint beszerzett 3 tagot foltnak a zenekarba. Légy boldog, derék közönség: most már 25 tagból áll a zenekar. Eddig 22 ember 22-felé játszott, most 25-en fognak 25-felé. Tavaly a katonazenekar ha kellett, ötvenkét embert állíthatott volna ki s 52 ember egy ütemre, igazán művészileg tudott játszani. Ezzei akar 25 ember versenyzni, akik közül kettő karmester?

Ad vocem karmester. Eszünk ágába sincs a karmestereket hibáztatni. Müller Ottó ur igazán zeneileg képzett, kitűnő karmester, aki tavaly megmutatta, mit tud elérni zeneészekből álló zenekarral; Müller Mátyás urról is csak jót hallottunk. Ha a zenekar botrányos, az csak a zenekarba tartozó »művészek« hibája, a kiknek jól esett magukat legalább egyszer művésznek neveztetni.

Hadd élvezzék hát az árvák tovább is a dicsőséget; eddig is sok volt már róluk a szó, több, mint a mennyit megérdemelték. A katonazenekar jó hírének az ő ártatlan kis haragjuk nem sokat ártott; ha ártott valakinek a cikket, hát a zenekarnak magának vált kárára, melyről ime bebizonyosodott, hogy hamisan játszik és hamisan ír is.

Füleserélt előadások. A heti műsorban egy kis változás történik. A »Kis herceg« egyik főszereplője és rendezője, Pintér Imre kénytelen volt fölutazni a színészegyesület tanácsülésére s így ma, kedden este az »Örnagy ur«-at játsszák a színházban. A »Kis herceg« pedig Amon Margittal a cím szerepben, szerdán került színpadra.

A milimári. Vasárnap este elevenítették fel újból színházunkban Almásy Tihamér Blahánának írt népszimfóniát. A zenekar friss magyar népdalok helyett valóságos gyászindulokat adott elő.

A szereplők közül Bognár (Boros) kitűnő alakításával és játékával sok derűtséget keltett. Tóth (Jóska) szerepében, valósággal remekelt. —n.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 19.

Bérlet 7. sz.

Ma kedden, 1902. október 7-én

Az örnagy ur.

Borbózat.

S Z E M E L Y E K :

Montgiron, ezredes — — —	Szarvasi Sándor
Labourdette, örnagy — — —	Krasznay Andor
Henri Fréville, hadnagy — — —	Deésy Alfréd
Champeaux, önkéntes — — —	Tóth Elek
Moulard, közhuszár — — —	Bérez Gyula
Lardinet manipuláns örmester	Csatár Győző
Baudricourt, kapitány — — —	Kovács Lajos
Verdier, hadnagy — — —	Kalmár Béla
Dingois, gyógyszerész — — —	Bognár J.
Maloizel, adópénztáros — — —	Szatmáry Arpád
Filerin apó, előjárósági titkár	Vank István
Paulette — — — — —	Bilkey Irén
Héloise néni — — — — —	Benkő Jolán
Pauline — — — — —	H. Novák Irén

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsölye 1 frt 50 kr. Kórszék 1 frt 20 kr. Tümlészék 1 frt. Erkölyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr. Erkölyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy színlap 10 kr.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3 órától előre válthatók.

Jegyek előre válthatók színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. u. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7 órakor.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap szerdán, október 8-án

A kis herceg.

Operette.

IRODALOM.

Mikes Kelemen, a kitűnő magyar memoire-író, Rákóczy hű kísérője, ujabban mindinkább meghódítja az irodalmat. Levelei is több olvasó kezén forognak, mint valaha, irodalmi történetírók is, historikusok is többit foglalkoznak vele, mint régen. Festik, színpadra viszik, versekbe írják élete folyását. Az a mély szeretet és hűség, a melylyel ő fejedelméhez holtig viseltetett, költői, sőt szinte legendás alakká teszük őt. Levelei is a legkitűnőbb magyar próza, melyet irodalmunk mindmáig felmutathat. A történetben az ő levelei Rákóczy korának édes dokumentumai s belőlük lükten legszelvényen és legigazabban a kor érzése; abban van megrajzoltva a bujdosó fejedelem alakja és az emigráció szomorú sorsa, apadása, kihalása. Május 28-án 1720-ban írja: »Az Isten árvaságra leve bennünket és kivevő ma közülük a mi édes urunkat és atyánkat 3 óra után reggel. Ma nagypéntek lévén, mind a menyei, mind a földi atyáink k halálokat kell siratnunk. Micsoda életet élt ő és micsoda halála volt! Hiszem, hogy megmondották neki: Ma vélem léssz a paradicsomban.« Ley siratja ei ő Rákóczyt, de már az nem volt, a ki az ő szemét lefogja; utolsónak merad a bujdosók közül. De az emlékezete él és sok költő képzelete csapong a sirja körül. Mikes Kelemenről szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 168. füzeté.

A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyttal e

kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetenként is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

MULATSAG.

Szüreti mulatság. A nagyváradi ipar-testület ifjuságának önképző egylete vasárnap este tartotta szüreti mulatságát a Fekete Sas termeiben. A mulatság a megjelent szép hölgyek nagy számát tekintve várakozáson felül sikerült, a négyeseket 150 pár táncolta s a jelen voltak a legjobb hangulatban mulattak a hajnali órákig.

TAVIRATOR.

Kihallgatás.

Budapest, október 6. (Saj. tud. táv.) Mint a »Wiener Abendblatt« írja ő Fel-sege a király ma Körber osztrák miniszterelnököt egy órai kihallgatáson fogadta. Holnap Széll is ugyancsak egy órai kihallgatást kap. Az a hír kering itt, hogy a két miniszterelnök közül az egyik le fog mondani hivataláról.

Minisztertanács.

Budapest, okt. 6. (Saj. tud. táv.) Ma itt igen érdekes minisztertanács volt. A beavatottak tudni vélik, hogy a differenzia nem az önálló vámtarifa hanem a közzgazdasági kérdésekben maradt fenn.

Értekezés.

Budapest, október 6. (Saj. tud. táv.) Apponyi Albert ma délben Széll Kálmánnal értekezett.

A nép részvéte a politikában.

Johannesburg, okt. 5. Tegnap este itt népgyűlés volt, a melyben mintegy 2000 ember vett részt. Elhatározták, hogy politikai egyesületet alakítanak, a melyben a lakosság nézeteit fogják megvitatni. (M. T. I.)

Az osztrák miniszterek otthon.

Bécs, okt. 6. Körber miniszterelnök, Böhm-Rawers, Call báró, Giovanelli miniszterek és Stibral osztályfőnök ma reggel Budapestről ide érkeztek.

Kiirtotta a családját.

Bécs, október 6. (Saj. tud. táv.) Fortigott János vendéglős ma agyonlőtte feleségét és három gyermekét. Tettének oka zilált anyagi viszonya volt.

A francia szénsztrájk.

Lievin, október 5. Mintegy 2500 munkás gyűlést tartott és egyhangulag az általános sztrájk mellett foglalt állást.

Valenciennes, október 5. A »sárga bányamunkás-szindikátusoknak« 55 delegátusa egyhangulag ehatározta a munka folytatását és felhívás kibocsátását, a melyben felszólítják a bányamunkásokat, hogy szükség esetén fegyverrel szálljanak szembe a sztrájkolók kíséreteivel.

Szell lemondásának hira.

Budapest, okt. 6. (Saját tud. táv.)
A börzén ma az a hír terjedt el, hogy Szell Kálmán miniszterelnök lemondott a miniszterségeiről. A politikusok és a politikai körök ezt a hírt azonban megczáfolták.

Koronás vendégek Szinajában.

Bukarest, okt. 6. A szász-meiningeni trónörökös és neje tegnap Szinajába érkezett. Predálban a királyi pár és a román trónörökös neje fogadta őket. (M. T. I.)

Szell Kálmán Bécsben.

Budapest, okt. 6. (Saját tud. táv.)
Szell Kálmán ma Bécsbe utazott.

NYILTTÉR.

Kugler Gerbeaud

gyártmányának

egyedüli elárúsítása.

KÁDAR JÁNOS

fűszer-, bor- és csemegkereskedésében

a mai naptól kezdve denaturált szesz kapható decziliterrel kezdve egész hordó vételig.

Literje kimérve 18 krajczár.

Viszont elárúsítóknak nagyobb vételnél előnyösebb árban.

Kádár-féle vegyíték, mely Mocca, Cuba és Jáva fajt összeállításból áll, egy különlegesség, mely jutányos áránál fogva kilója **1 ft 60 kr.**, felülmul úgy zamatra, mint izre minden hasonló áru kávét.

Édes mustár kapható.

REGENY-CSARNOK.

Tűzzel-vassal.

Irtá: Sienkiewicz Henrik. 108

— Te vagy a második Marius, mentsd meg hazánkat ebből a rettenetes veszedelemből. Mindannyiunk szívét öröm tölti el, hogy végre ideérkezel a Dnyeperhez s mámorban uszunk győzelmeid hírének hallatára.

A levél végén azonban kibújt a szög a csákból.

— Azt is tudatom veled, hogy az alkudozások és tárgyalások már megkezdődtek s néhány társammal Biala-Ferkterobe indulok. Azt hiszem, hogy sikerülni fog Chmielnickij megbékítenem és kielégítenem. Megkérlek tehát, hogy amíg megállapodásra nem jutottunk, ne bány tulajagos keményen a kozákokkal és lehetőleg kerülj a csatát.

Ha azt hozták volna hírül a hercegnek, hogy az egész Dnyeper vidékét elpusztították, hogy a földig lerombolták minden városát: az sem fajt volna neki oly rettenetesen, mint ez a levél.

Skrzetuski, Baranovski és a két Tyskievics tanúi voltak a fájdalomnak. Eltakarta kezével elboruló szemét, hátraszegezte a fejét, mintha nyilat löttek volna a szívébe.

— Gyalázat, gyalázat! nyögte. Uram Isten! ott fenn az égben, végy el e földről!

Mély csönd volt körülötte, ő pedig panaszos szóval folytatta:

— Nem akarok tovább is a köztársaságban élni, mert szegyenkezem ez élet miatt. A kozákság, ez a paraszti csöcselék vérrel borítja el az országot, a pogányokkal szövetezik hazája ellen, fogságba ejti a hetmanokat, szétveri a seregeinket, meggyalázza a nemzet jó hírét, sárba tiporja a fenséget, fölgyújtja a templomokat, leöldösi a papokat, a nemeseket, erőszakot tesz az asszonyainkon és minderre mit felel a köztársaság? Alkot kezd az árulókkal, a pogányok szövetségstársaival! Hagyjatok meghalnom!

A kiewi vajda mogorván hallgatott, Krisztof pedig közbedörmögött.

— Kisiel még nem a köztársaság!

A herceg szomorúan intett.

— Nemcsak Kisielről van szó, mögötte nagy párt áll. Amit ő tesz, azt a primás, a kancczellár, Domonkos herceg és sok-sok nemes is kívánja, aki ott áll az ország kormányának rudja mellett és tanácsot ad a királynak. Rossz tanácsot, mert dicsőségesebb, ha meghal a nemzet hősiességében, mint ha lealacsonyodik az ellenségeihez. Megvétel lesz a börtök és szolgaság.

Ismét eltakarta kezével a szemét és környezete is úgy tett, mert a csaták hősei is könnyeztek fájdalomukban és szegyenükben.

Sacwilihovski törte meg a csendet.

— Harcoljanak ők a nyelveikkel, mi majd a kardjainkkal viaskodunk!

— Ugy legyen! felelte a herceg. A szívem vérzik, ha a veszedelmekre gondolok, amelyek hazánkat fenyegetik. De hát nem sietünk-e mi ide át a vadmezőségen, át a mocsarakon, nem tagadtuk-e meg gyötört testüinktől az ételt, az italt, az alvást, nem feszítettük-e meg minden erőnket, hogy megmentsek drága hazánkat? Karunk alácsuklik lankadtan, az éhség kínoz, sajognak sebeink, de mi nem irtózunk a megpróbáltatásoktól, hacsak lebirhatjuk ellenségeinket. Azt mondják, hogy duzzogok, mert nem nekem adták a főparancsnokságot. Itéljen a világ, hogy azok, akiket kitüntettek velem, érdemesek-e rá s tanunak hívom az Istent és hivlak titeket, hogy miképpen ti, úgy én is nem a jutalom, nem a dicsőség reményében ontom véremet, hanem a hazáért való lángóástól. És amikor szinte, hogy az utolsót leheljük: mit adnak hírül, mit izennek nekünk ők? Azt, hogy ők, a varsói urak és Kisiel vajda beküldték az ellenséget, kárpótlást ígérnek nekik. Gyalázat. Pih!

Baranovski fölfortyant.

— Kisiel áruló!

Sakovics, aki csöndes és higgadt férfi volt, odafordult Baranovskikhoz.

— Mint a brazlavi vajda barátja és küldöttje nem tűrhetem, hogy árulónak nevezzed őt. Az ő szakállja is becsületben őszült meg, ő is a hazáját szolgálja. Ha maga hite szerint is, ha rosszul is — de jó szívvvel, tiszta szándékkal.

A herceg nem hallotta az összeszóalkozást, gondolataiba merült egészen. Baranovski sem akart feleselni, de válaszul metsző, hideg pillantást vetett Sakovicsra és kardja markolatjára tette a kezét. Mintha azt mondta volna: még találkozunk! Most már a herceg is megszólalt.

— E kettő között kell választanunk. Vagy megtagadjuk az engedelmisséget — mert az interregnum alatt ezek a jó urak viszik az ország ügyeit — vagy veszi hagyjuk a haza becsületét, amelyért már annyi vért ontottunk...

A kiewi vajda dörmögve szólt.

— A köztársaság minden baját az engedetlenség okozta.

— Hát inkább eltűrjük a haza gyalázatát? És ha holnap azt parancsolnák a varsói urak, hogy szörkötéllal a nyakunkban vezekelni menjünk Tuhaj bég és Chmielnickij elé: hát akkor is engedelmeskedjünk?

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Pótvásár Nagyváradon. Már említettük, hogy a száj- és körömfájás miatt elrendelt zárlat folytán elmaradt országos állatvásár helyett Nagyvárad városa pótvásár enge-

délyezését kéri október 18., 19. és 20-ra. A kereskedelmi minisztertől még nem érkezett meg a válasz a városhoz. Megjegyeztük, hogy a pótvásár határideje azonban rosszul van megválasztva, mert ugyanazon időben: október 19—21. Debreczenben lesz ló- és baromvásár.

A tegnapi heti vásár rendkívül élénk forgalmu és keresett volt. Felhajtottak 2030 szarvasmarhát, 1300 drb. sertést s vagy 300 lovat. A szarvasmarha és sertés állományuk több mint fele kelt el. Csupán a lóvásár volt gyenge.

Reich Jenő és Társa Tőzsdé jeleutése.

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Határidők.

	Budapest, okt. 6.
Buza októberre	8.01
Buza áprilisra	8.98
Tengeri	5.16
Rozs okt.	6.58
Zab ápr.	6.
Káposzta, repce, aug.	96

Értéktársaság

	Budapest, okt. 6.
Osztrák hitel	697.—
Magyar hitel	701.—
Alamvasut	—
Rimacsaurányi	509.50
Magyar pénzügy	242.—
Salgótarján	—
Wagon-készlet	—

Hivatalos Arfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1902. okt. 6-án.

Magyar aranyjárdék 4%	120.—
Magyar koronajárdék	97.65
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4,5%	—
Magyar vasúti kölcsön ezüsten 3,5%	—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ban	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 5%	98.25
Italmérséki jog megváltási kötvény	100.—
Horvát-uszlovónföldterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyaralásny-nyaralásny-kötvény	204.—
Tiszszabályozás szept. sorjegyek köztársaság	101.—
Osztrák járdék papírban	100.40
Osztrák járdék papírban	100.30
Osztrák járdék aranyban	120.50
Osztrák korona járdék	59.75
Osztrák államsorsjegyek	150.50
Osztrák magyar bank részvény	15.90
Magyar hitelbankrészvény	718.50
Osztrák hitelintézet részvény	709.75
Párisi visita	95.12
20 jrrkos arany (Napoleon'dor)	19.03
Németbirodalmi márka	117.05
Londoni visita	239.50
20 márkás arany	23.42

SZERKESZTOI POSTA.

K. R. Ujkigyós. Amint a »Békés« közleményéből is láthatja, s mint különben is gondolhatta, nem a szerkesztőség vagy a nyomda hibájából maradt ki a reklamált név, hanem a hír beküldőjének elnézéséből. Csak ennél nagyobb baj ne essék.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Kálmán Sándor

ékszerész,

Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám.

Állandó nagy raktár:

Drágakövek, ékszerek, arany- és ezüst ajándéktárgyak, ezüst evőeszközök és minden e szakhoz tartozó áruból.

Legszolidabb szabott árak.

Mindennemű alakításokat és javítást elvállal.

Telephon 409. szám. 150

25 krtól kezdve
női fekete és színes ruhaszöveteket,

2 frt 75 krtól kezdve
kész női- és leány-felöltöket,

1 frt 20 krtól kezdve
gyönyörű női blousokat

kaphatni óriási választékban szolid pontos ki-
szolgálás mellett

FLEGMAN ÁRMIN divattárában
Nagyvárad, Bémer-tér.

Három magtár

azonnal kiadó a
Biharmegyei kereskedelmi, ipar- és
terményhitelbank

Nagy-Teleky-utcai házában. 306

Kiadó lakás.

A Mezey-féle házban (Kossuth Lajos-
utca) egy első emeleti utcai lakás,
mely áll: 4 szoba, 1 alcoven, mellék-
helyiségek s egy üveges terasz a Kö-
rösre,

1. évi november hó 1-től kiadó. 292

Kiadó magtárak.

A Nagyvárad Takarékpénztár tu-
lajdonát képező katonavárosi Weinber-
ger-féle gyári helyiségben levő üres
magtárak

azonnal bérbevehetőek.

Ertekezhetni a Nagyvárad Takarék-
pénztárnál.

Ertesítés!

Tisztelettel értesitem a n. é. közön-
séget, hogy a Dudek-utca 1. szám alatt
lévő lakásomon elvállalok mindennemű
felsőruha és fehérnemű varrást.

Maradtam tisztelettel

Mészáros Ilona.

382.

Miért harag-
szol?
barátom.

Talán nem jár jól az órad. Oh hagyd el;
ezeknek az óráknak már többé van a javi-
tása mint az egész értéke.

Na ha csak az a baj, ajánlok neked
egy jó órát, mely az én órámat is ponto-
san kijavította, s minden órát kivétel nél-
kül egy évi jótállás mellett

Csak 90 krajczárért,

óraüvegeket csak 10 kr-ért ad, ugyisintén a
legjobb órákat és ésszerűket jutányos árban
raktáron tart.

Kepes Márton, 226.

művész Nagyváradon színház oldala mellett.

Kiadó lakás.

A Biharmegyei takarékpénztár Kossuth-
utcai házában

Egy másodemeleti udvari lakrész

két szoba alkov, előszoba, konyha
és megfelelő mellékkeliségekkel

1. évi november hó 1-től kiadó.

Ertekezhetni az intézet I. emeleti üzlet-
helyiségében. 394

A magy. kir. szab.

Osztálysorsjáték főelárusítója
a Biharmegyei Takarékpénztár

ajánl sorsjegyeket a XI. sorsjáték

I-ső osztályához

eredeti áron.

Sorsjegyeink kaphatók:

a Biharmegyei Takarékpénztár üzlet-
helyiségében Kossuth-utca, 19/20.

a Biharmegyei Takarékpénztár váltó-
üzletében Kossuth-utca 19/20.

Lukács Mór tőzsdéjében Bémer-tér
Rosenblüh Béla > >
K. Frankl Mari > Nagypiacz-tér
Steier Jakab > Szt. László-tér

A nyereményeket **azonnal** kész-
pénzben fizetjük. 327

Huzás november hó 20-án.